

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
University of Opole (Poland)
International Slavis University (Macedonia)
Cooperative Trade University of Moldova
Institute of Soil Science and Plant Cultivation
State Research Institute (Poland)**

Кафедра рослинництва

**МАТЕРІАЛИ VI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

**Актуальні напрями та проблематика у
технологіях вирощування продукції
рослинництва**

25 травня 2026 року

**Полтава
2026**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
University of Opole (Poland)
International Slavis University (Macedonia)
Cooperative Trade University of Moldova
Institute of Soil Science and Plant Cultivation State Research Institute
Department of Forage Crop Production

Актуальні напрями та проблематика у технологіях вирощування продукції рослинництва

Матеріали VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

25 травня 2026 року

ЗМІСТ

Гангур В.В., Сіренко М.Д.	8
Монопосіви та суміші сидеральних культур: порівняльна ефективність	
Циліурік О.І., Тищенко В.О., Міщенко М.Г.	11
Ефективність застосування регуляторів росту та мікродобрив у технології вирощування пшениці озимої в умовах північного Степу України	
Бараболя О.В., Храпач А.О.	13
Цінність кондитерського соняшнику для сільського господарства	
Ящук Н.О., Піхало Н.С., Коберник М.В.	15
Вплив сортових особливостей та способу зберігання на технологічні показники якості зерна пшениці м'якої озимої	
Гудим О.В., Передрій О.П., Шаргород І.О.	17
Розвиток інтегрованих систем захисту в умовах зміни клімату	
Улько Є.М.	19
Управління інвестиційно-інноваційними проектами щодо відтворення й відновлення земельних і ґрунтових ресурсів за технологіями біоконверсії	
Бобер А.В., Минко А.Р., Павліченко А.С., Рогаченко О.М.	24
Оцінка збереженості якісних показників насіння соняшнику за різних умов зберігання залежно від гібриду	
Laslo O.O., Marinich L.G.	26
Analysis of the impact of abnormal temperatures on the need for plant irrigation	
Пендрак Я. І.	28
Формування якості та продуктивності плодів вишні залежно від абіотичних чинників у південному Степу України	
Марініч Л.Г., Андрошенко А.В.	31
Вплив норми висіву та способу сівби на продуктивність конюшини лучної	
Марініч Л.Г., Шапка М.Ю.	33
Ефективність системи удобрення при вирощуванні конюшини лучної	
Marinich L.H., Laslo O.O.	35
Effect of fertilization system on yield of winter wheat	
Шакалій С. М.	37
Вплив погодно-кліматичних умов 2025 року на урожайність соняшника в умовах Лубенського району	
Шагурська Н.В.	39
Вплив мінерального живлення та способів основних обробітків ґрунту на врожайність ячменю ярого в умовах центрального Лісостепу України	

Філоненко С.В., Шевченко В.О.	41
Особливості формування продуктивних та якісних характеристик буряків цукрових за висіву різних фракцій насіння	
Філоненко С.В., Калуцький Є.О.	44
Переваги та недоліки способів основного обробітку ґрунту в буряківництві	
Турчинова Н.П., Рожков Р.В., Хруняк І.О.	48
Малопоширені види як джерело продуктивності та стійкості в селекції пшениці	
Nazarenko M.M., Okselenko O.M.	52
Grain quality of winter wheat after treatment with triazole-derived compounds	
Nazarenko M. M., Izboldin O. O.	55
Yield response of winter wheat varieties to seed priming with CA-64 and CA-79	
Nazarenko M. M.	57
Photosynthetic activity of winter wheat under the action of triazole-derived growth regulators	
Тетерещенко Н.М.	60
Урожайність гороху сорту Царевич на п'ятий рік переходу до системи по-till в умовах Лісостепу Правобережного	
Гуцько С.М., Хуторний Б.О.	63
Вплив технології виготовлення на якість та вихід конопляної олії	
Коваленко Н. П., Голуб О. Р.	65
Використання прецизійних технологій захисту кукурудзи	
Коваленко Н. П., Галушко І. В.	69
Стратегічні напрями інтегрованого захисту зернобобових культур в агрокліматичних умовах України: від генетичного моніторингу до впровадження прецизійних технологій	
Коваленко Н. П., Муха Б. Г.	72
Науково-практичні аспекти формування інтегрованих систем захисту овочевих культур у спорудах закритого ґрунту	
Морозов О. М., Поспєлова Г. Д.	74
Біла гниль соняшнику: біологічні особливості та сучасні підходи до контролю	
Шерешило О.О., Поспєлова Г.Д.	76
Економічні та фізіолого-біохімічні аспекти шкідливості пероноспорозу (<i>Plasmopara halstedii</i>) в посівах соняшнику	
Шерешило Б.О., Поспєлова Г.Д.	79
Шкодочинність бактеріальних хвороб сої в Україні: аналіз сучасного стану та загрози врожайності	

Васильєва Ю. В.	82
Моніторинг і оцінка шкідливості галових кліщів у насадженнях горіха волоського	
Баган А.В.	84
Особливості використання мавританських газонів у ландшафтному дизайні	
Шакалій С. М.	86
Зберігання та переробка пряної культури – фенхель (<i>Foeniculum vulgare</i>)	
Кутовенко В.Б., Гавриленко Р.О.	89
Біометрична оцінка сортів салату посівного (<i>Lactuca sativa</i> L.) в умовах Київської області	
Ярош А.В., Рябчун В.К.	91
Вихідний матеріал для селекції сортів пшениці твердої озимої стійких до патогену септоріозу листя та піренофорозу	
Глуценко Л.Д., Лень О.І., Тоцький В.М.	94
Інтенсивність водоспоживання рослин соняшнику за різного насичення ним сівозмін	
Гасанова І. І., Астахова Я. В., Завалипіч Н. О.	96
Формування урожайності пшениці озимої за пізньої сівби після соняшнику	
Насіковський В.А., Насіковський О.П.	98
Товарна оцінка цибулин часнику вирощених в умовах Лісостепової зони України	
Шувар А.М., Сидорук Г.П., Винниченко В.В.	100
Роль бобових культур у біологізації землеробства та відтворенні родючості ґрунтів в Україні	
Ящук Т. С., Самець Н. П., Довгань О. М.	103
Особливості продукційного процесу сучасного українського сортименту ячменю ярого	
Кирпа М.Я., Козарійчук Д.В.	106
Способи післязбиральної обробки та якості насіння кукурудзи в умовах насінницького господарства	
Кирпа М.Я., Буряк І.І., Терещенко В.О.	108
Фізико-механічні властивості насіння кукурудзи та їх значення у технологіях сепарування	
Рибальченко А.М.	111
Вплив технології вирощування на продуктивний потенціал нуту	
Roman Lysyuk, Lesya Burko	114
The role of sorghum in post-war soil recovery and phytoremediation	
Чабан В.І., Десятник Л.М.	118
Продуктивність семипільної сівозмін залежно від удобрення та обробітку ґрунту в умовах Степу	

Шубала Г.В., Сидорук Г.П., Літвішко А.Н.	120
Вплив ґрунтових гербіцидів на висоту рослин бобів кормових в умовах Лісостепу західного	
Антоненко В.В., Дмитренко В.В.	124
Характеристика зразків амаранту за вмістом білка в умовах східного Лісостепу України	
Усова Н.О., Щеченко Р.С., Усова А.О.	127
Формування показників якості зерна сортами тритикале озимого залежно від норм азотного живлення	
Гангур В.В., Киричок О.О., Лень О.І.	130
Вплив удобрення та систем захисту рослин на поліпшення показників виповненості зерна ячменю ярого	
Бондаренко О. В.	133
Вибір строків сівби пшениці озимої в умовах Степу України	
Yeremko L.S. Kostenko Ya.P.	134
Ecologically-oriented technology for soybean cultivation	
Криворучко Л.М.	136
Морфотипи гороху посівного	
Тараненко С.В., Кужим В.А.	138
Адаптивні стратегії вирощування кукурудзи (<i>Zea Mays</i> L.) в умовах нестійкого та недостатнього зволоження	
Баган А.В.	142
Вплив мікродобрива Helmix на продуктивність гібридів соняшнику	
Рогожинський І.Ю., Шокало Н.С.	144
Технологічні аспекти вирощування кукурудзи на зерно за системою в умовах no-till Лісостепу України	

4. Fraś A., Gołębowska K., Gołębiewski D. et al. Variability in the chemical composition of triticale grain, flour, and bread. *Journal of Cereal Science*. 2016. Vol. 71. P. 66–72. <https://doi.org/10.1016/j.jcs.2016.06.016>
5. Jaśkiewicz B., Szczepanek M. Amino acids content in triticale grain depending on meteorological, agrotechnical and genetic factors. *Research for Rural Development*. 2018. Vol. 2, Iss. 5. P. 28–34. <https://doi.org/10.22616/rrd.24.2018.047>
6. Jańczak-Pieniążek M. The influence of cropping systems on photosynthesis, yield, and grain quality of selected winter triticale cultivars. *Sustainability*. 2023. Vol. 15, No. 14. e11075. <https://doi.org/10.3390/su151411075>
7. Києнко З.Б., Присяжнюк Л.М., Шовгун О.О. та ін. Методика проведення кваліфікаційної експертизи сортів рослин на придатність до поширення в Україні. Методи визначення показників якості продукції рослинництва (3-тє вид., випр. і доп.). Київ, Україна: Цифрове видавництво Українського інституту експертизи сортів рослин. 2016. 159 с. <https://doi.org/10.21498/978-966-924-578-6>
8. ДСТУ 4762:2007 Тритикале. Технічні умови. К.: ДЕРЖСПОЖИВСТАНДАРТ УКРАЇНИ, 2007. 12 с.

УДК 633.11:631.53.04

ВПЛИВ УДОБРЕННЯ ТА СИСТЕМ ЗАХИСТУ РОСЛИН НА ПОЛІПШЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ВИПОВНЕНOSTІ ЗЕРНА ЯЧМЕНЮ ЯРОГО

Гангур В.В., завідувач кафедри рослинництва, доктор с.-г. наук, ст. н. с.
e-mail: volodymyr.hanhur@pdau.edu.ua

Киричок О.О., аспірант кафедри рослинництва,
e-mail: oleh.kyrychok@pdau.edu.ua

Полтавський державний аграрний університет

Лень О.І., завідувач відділу наукових досліджень з питань землеробства та кормовиробництва, кандидат с.-г. наук
e-mail: oleksandr.len@pdau.edu.ua

Полтавська державна сільськогосподарська дослідна станція ім. М.І. Вавилова

Ячмінь ярий є однією з провідних зернових культур у вітчизняному сільськогосподарському виробництві, поступаючись за обсягами посівних площ лише пшениці та кукурудзі. Зерно ячменю ярого має багатоцільове значення, його використовують на продовольчі, технічні та кормові цілі [6, 2].

Забезпечення поступового збільшення та збалансованості зернового балансу України вимагає перегляду підходів до вирощування зернофуражних культур [1]. Одним із ключових інструментів досягнення цієї мети є інтенсифікація вирощування ячменю ярого, зокрема через оптимізацію технологій для максимальної реалізації генетичного потенціалу врожайності сучасних сортів культури [3–5].

Результати досліджень одержані в умовах довготривалого двофакторного стаціонарного досліді Інституту сільського господарства Карпатського регіону НААН свідчать, що ключовими чинниками впливу на формування маси 1000 зерен ячменю ярого, які надалі мають безпосередню спрямованість на його крупність, виповненість та підсумкову врожайність є ефективна система удобрення та захисту рослин. Водночас інтенсифікація технологій, яка включає збалансоване мінеральне живлення та комплексний захист посівів, сприяє збільшенню маси 1000 насінин на 2,9–7,7 г відносно контролю без добрив [7].

Аналіз одержаних нами експериментальних даних засвідчив помітний вплив систем захисту та варіантів мінерального удобрення на формування маси 1000 зерен культури.

За мінімальної системи захисту рослин спостерігали поступове підвищення ваговитості зерна відповідно до інтенсифікації мінерального живлення. Так, на абсолютному контролі (без внесення добрив) показник маси 1000 зерен становив 35,7 г. Застосування стартової дози мінеральних добрив $N_{20}P_{20}K_{20}$ дозволило підвищити цей параметр до 37,9 г, а збільшення норми азотно-фосфорно-калійного комплексу до $N_{30}P_{30}K_{30}$ забезпечило додатковий приріст – до 38,1 г. Максимальне значення у даній групі спостережень виявлено на фоні внесення туків у дозі $N_{40}P_{40}K_{40}$, де маса 1000 зерен досягла 39,1 г, що на 3,4 г перевищує контрольний варіант.

Перехід до комплексної системи захисту забезпечив істотний синергетичний ефект, підвищивши значення вище зазначеного елементу структури врожаю на всіх варіантах удобрення. Зокрема, на контролі без добрив маса 1000 зерен зросла до 37,4 г, що на 1,7 г вище порівняно з варіантом мінімального захисту. На фоні мінерального живлення за схем $N_{20}P_{20}K_{20}$, $N_{30}P_{30}K_{30}$ та $N_{40}P_{40}K_{40}$ аналізований показник становив 39,4 г, 39,8 г та 41,1 г відповідно.

Застосування комплексної системи захисту сумісно із позакореневим підживленням гуматом калію (1,0 л/га) засвідчило про подальшу позитивну динаміку. За умов відсутності мінеральних добрив маса 1000 зерен складала 37,7 г. Внесення повного мінерального добрива супроводжувалося інтенсивним накопиченням пластичних речовин у зерні: на фоні $N_{20}P_{20}K_{20}$ та $N_{30}P_{30}K_{30}$ значення маси 1000 зернин були практично однаковими 40,3 г та 41,1 г відповідно, а на найвищому агрохімічному фоні ($N_{40}P_{40}K_{40}$) ваговитість насіння становила 41,4 г.

Найвищу агрономічну ефективність у межах досліді зафіксовано за поєднання комплексної системи захисту з підживленням препаратом Ярило «Супер азот» у нормі 5,0 л/га. Навіть на контролі (без добрив) ця технологічна схема забезпечила формування маси 1000 зерен на рівні 38,3 г. За умов внесення мінеральних добрив у дозах $N_{20}P_{20}K_{20}$ та $N_{30}P_{30}K_{30}$ було отримано результати, ідентичні варіанту з гуматом калію (40,3 г та 41,1 г відповідно). Водночас абсолютний максимум маси 1000 зерен усього експерименту відзначено на фоні сумісної дії максимальної дози удобрення ($N_{40}P_{40}K_{40}$), комплексної системи

пестицидного захисту посівів та азотного мікродобрива Ярило – 41,7 г, що перевищило абсолютний контроль на 6,0 г, або на 16,8%.

Таким чином, результати досліджень свідчать, що за впливом на масу 1000 насінин ячменю ярого найбільш ефективним було поєднання комплексної системи захисту із позакореневим внесенням добрива Ярило «Супер азот» (5,0 л/га) на фоні N₄₀P₄₀K₄₀.

Бібліографічний список

1. Hanhur V., Hanhur M. Moisture supply and weed infestation of spring barley crops (*Hordeum Vulgare* L.) depending on the basic tillage system. *Науково-технічний бюлетень Інституту тваринництва НААН*. 2023. № 130. С. 76-87. DOI 10.32900/2312-8402-2023-130-76-87
2. Гангур В. В., Лень О. І., Гангур М. В. Вплив різних систем обробітку на поживний режим ґрунту під пшеницею озимою та ячменем ярим в зоні Лівобережного Лісостепу України. *Вісник ПДАА*. 2022. № 1. С. 38–44. doi: 10.31210/visnyk2022.01.04
3. Гангур В. В., Лень О. І., Оніпко В. В., Гангур М. В., & Миколенко, Х. В. Вплив способів основного обробітку ґрунту на забур'яненість посівів та урожайність ячменю ярого в умовах Лівобережного Лісостепу. *Scientific Progress & Innovations*. 2023. № 26(4). С. 41-46. <https://doi.org/10.31210/spi2023.26.04.08>
4. Гангур В.В., Гангур М.В. Варіювання твердості ґрунту за різних систем його обробітку під ячмінь ярий. *Таврійський науковий вісник*. 2023. № 130. С. 29–35. DOI <https://doi.org/10.32851/2226-0099.2023.130.5>
5. Господаренко Г. М. Удобрення сільськогосподарських культур. К.: «СІК ГРУП Україна», 2016. 276 с Каленська С. М., Холодченко Р. М., Токар Б. Ю. Вплив мінеральних добрив та ретардантного захисту на урожайність ячменю ярого пивоварного. *Агробіологія*. 2015. № 1. С. 56–58.
6. Калініченко В. М., Заїка Р. М. Вплив мінеральних добрив на урожайність сортів ячменю ярого. *Актуальні питання та проблематика у технологіях вирощування продукції рослинництва* : матеріали ІХ наук.-практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 27 листопад. 2020 р.). Полтава : ПДАА, 2020. С. 190–192.
7. Щерба М. М., Качмар О. Й., Дубицька А. О., Вавринович О. В., Таравська О. В. Вплив удобрення на формування продуктивності ячменю ярого в короткоротаційних сівозмінах. *Передгірне та гірське землеробство і тваринництво*. 2023. Вип. 74 (1). С. 140–163. DOI: 10.32636/01308521.2023-(74)-1-10